

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

ЧАСТЬ I.

Established

1893.

TWO SECTIONS — SECTION I.

Рік LIV. Ч. 240. Нью-Йорк і Джерсі-Сіті, субота, 7. грудня 1946.

No. 240. New York and Jersey City, Saturday, December 7, 1946. Vol. LIV.

PUBLISHED BY: ЗЛУЧЕННЯ ПЕРШОГО АМЕРИКАНО

Тел. „Свобода”: ВЕрген 4-0237—4-0807

THREE CENTS in the United States of America

DISTRIBUTED BY: ЗЛУЧЕННЯ ПЕРШОГО АМЕРИКАНО

Тел. У. Н. Консу: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS elsewhere.

ГРІН ПРОБУЄ ПОСЕРЕДНИЧАТИ В СТРАЙКУ ШАХТЯРІВ

Після засуди майнерської юнії і її голови Джана Л. Луїса на грошеву кару за легковажання судового наказу, провідники головних робітничих організацій виявляли солідарність в боротьбі проти судового „індонкшен”. Предсідник Конгресу Промислових Організацій, Филип Морей, заявив прилюдно, що він всіми силами підтримає апель Луїса і майнерської юнії, внесений до Окружного Апеляційного Суду проти присуду дистриктового федерального суду. Предсідник Американської Федерації Праці Вільям Грін оприлюднив думку, щоб уряд звів разом власників копалень і майнерську юнію для переговорів над новим контрактом і покінченням страйку. Президент Труман хоче взивати в неділю ввечір по радіо страйкуючих вуглекопів, щоб вони вернулися до праці як найшвидше.

УКРАЇНЦІ НА ВИЗНАЧНИХ ПОСАДАХ.

Від травня 1946 року завідаєлем хемічної лабораторії „Лакгід” корпорації в Бурбенк, Каліфорнія, є українець Йосиф Луцкейко-Любецький, бувавший Січовий Стрілець, а потім студент Української Господарської Академії в Подєбрадах. До Злучених Держав прибув в 1925 році, одержавши стипендію на студії. Скінчив факультет хемічної інженерії в Вейн Юніверсіті в Дітроїті. В 1943 році прибув до Лос Анджелес і тут дістав посаду в „Лакгід”, що є відомою з виробу літаків у цілому світі. Фізиком-хеміком в Каліфорнія Юніверсіті є українець Михайло Каша.

БРЕШИ, ТА МІРУ ЗНАЙ!

УЦВісті написали про „масове зібрання” в Мадисон Сквер Гарден в Нью-Йорку, що то відбулось минулого понеділка „в 13-ту річницю встановлення дипломатичних зв'язків” Злучених Держав і Советського Союзу. У. Ц. Вісті написали у статті, що „було понад 20,000 американців”. Нью-Йорк Таймс з 3. грудня подав, що було „шість тисяч присутніх”, а він відомий з цього, що такі речі зреферовує правдиво.

ЧИМ ГОДУЮТЬ УКРАЇНУ.

„Ізвестія” а 2-го жовтня подає з Києва „радісну” вістку, що в Україні вже не буде „голоду”, іменно голоду на советську пропаганду. Тільки за час після визволення Києва там видано 100,000 примірників Сталінового „Короткого курсу історії ВКП(б)” в українській мові, а „в найближчі дні” пообіцяно видати „ещо” 600,000 примірників цього „труда”.

В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

ПРЕДСТАВНИКИ УКК НА АВДІЄНЦІ В АМЕРИКАНСЬКОГО ДЕЛЕГАТА ДО О. Д.

Для 5-го грудня перед полуднем представники Українського Конгресового Комітету Америки, Степан Шумейко, та Дмитро Галиччін, відвідали в готелю Пенсильвенія в Нью-Йорку американського делегата до Економічної та Соціальної Ради О. Д. п. Ле Рой Стайнбауера та вручили йому копію меморіалу УКК до згаданої Ради в справі загального положення українського народу. В меморіалі, крім загальної характеристики відносин в Україні під советською окупацією, видвигається домагання міжнародного прослідження згаданих відносин, як теж створення міжнародного трибуналу людських прав, до якого могли б звертатися поневолені народи та який мав би право видавати в цій справі рішення та силу ці рішення переводити в життя. Підчас розмови американський делегат виявив повне розуміння та щирі симпатії до представленої йому справи, зазначаючи, що Організація Об'єднаних Держав є ще тільки в початковій стадії свого існування і тому теж в деяких справах вона ще не має виробленого та устійненого способу поступування. На тому справ порушених в меморіалі та заторкнених в розмові п. Ле Рой Стайнбауер обіцяв порозумітися з іншими членами американської делегації до Економічної та Соціальної Ради і про вислід повідомити своєчасно Український Конгресовий Комітет.

„ЯРОСЛАВ МУДРИЙ” В ТЕАТРІ В „СТАРОПОЛЬСЬКІМ” ЛЬВОВІ

Кореспондент „Літературной Газети” повідомляє з Києва, що колектив Харківського драматичного театру ім. Т. Шевченка замінив роботу над постановкою драматичної поеми Івана Кочерги „Ярослав Мудрий”. Песа іде в постановці артиста М. Крушельницького а роллю Ярослава Мудрого грає артист І. Маріяненко. Музику до поеми написав К. Данькевич. Драматичну поему „Ярослав Мудрий” виставлятимуть теж в театрах ім. І. Франка в Києві, ім. М. Заньковецької у Львові, Чернівецький і Запорізький театри.

„ПРИКЛАД І ПИТАННЯ”.

Під тим наголовком пише нью-йорський „Нови Сьвят”, що американські українці вминаються в Організації Об'єднаних Держав за незалежність України, завовав американські литовці домагаються, щоб поселити 78,000 литовських воєнних скитальців в західній Німеччині й так вратувати їх перед московською неволею. Ствердивши це, часопис питає, коли американські поляки представлять уже раз у цілій ширині справу польських скитальців?

До цього додамо, що такі „пригадки” цієї газети мають тільки це на думці, щоб заставити американських поляків ще більше працювати для визволення Польщі й допомоги польським скитальцям.

Про такий Львів подає „найновіші” вісті польська пресова агенція в Вашингтоні. Каже, що більшість польського населення у Львові зістала вже вивезена. Молоді пішли до советського війська, дівчата до фабрик, а „в місті остали старі й каліки”. Місто виглядає опущеним, вимерлим. „Цвинтар оборонців Львова” зруйнований, пам'ятники розбиті. В такий самий спосіб зліквідовано цвинтар польських повстанців з 1863 року. З костелів правиться Служба Божа тільки раз на тиждень у катедрі. Новий костел на Личакові переіменовано на „музей советських тенкістів”, а перед костелом поставлено пам'ятник в честь червоних вояків. Знищено пам'ятник Собіського, теж і пам'ятник Матері Божої, що був на Марійській площі.

800-ЛІТТЯ МОСКВИ.

В Москві іде велика підготовка до святкування 800-ліття існування міста, яке припадає на квітень 1947 р. Видають з цієї нагоди ювілейні альбоми, влаштовують спеціальні виставки, по'являються різні історичні праці, в тому шістьтомовна „Історія Москви”.

ЗБІРНИК ІСТОРИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ.

Советські джерела доносять, що вийшов збірник історичних документів п. н. „Україна перед національно-визвольною війною

„ТРОЙКА” — СОВЕТСЬКА ТЕРОРИСТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ В ІТАЛІЇ

З Риму повідомляють, що італійська поліція має докази, що в Італії існує та діє з доручення советського уряду таємна комуністична терористична організація „Тройка”, завданням якої є поповнювати саботажі проти союзницьких окупаційних військ. Згідно зі заявою поліції, деякі члени цієї „Тройки” висадилися на березі Італії між Барі та Манфредонія та мають до розпорядження понад 280,000 „добре озброєних екстремістичних елементів”, які повинні виступити тоді, як прийде момент діяння. При цьому додається, що члени „Тройки” вважають, що „момент діяння” вже дуже близький. Командантом „Тройки” є полковник советської армії Лебедев, що має бути теж одним з керівників тайної югославської поліції ОЗНА (советське НКВД) з осідком в Римі. „Тройка” є зорганізована з великої кількості ячеек, з яких 300 мало б бути в Медіоляні, 100 в Туріні, 50 в Анконі та в інших містах. Кожна ячейка складається зі записаних трьох членів, які зобов'язуються виконати всяку „роботу”, а на випадок арешту поповнити самогубство. Аниця цієї терористичної советської організації мала б бути звернена не тільки проти союзницьких окупаційних військ, але теж італійців, наставлених проти комунізму та проти маршала Тіта.

ПОПЕРЧИЛИ ПЕРЕЦЬ.

В Советській Україні виходить сатирично-гумористичний журнал „Перець”, що пробував якнебудь перчити советське життя, аж доки і його самого не поперчили. Насамперед в московській „Правді” (з 24-го вересня) появилася критика на „Перець” і у висліді забрав в цій справі голос Центральний Комітет комуністичної партії в Україні і, очевидно, визнав надруковану в „Правді” критику за правильну. „Перець” поперчено за те, що він „не відкликався на актуальні прояви життя республіки, друкував „вредні” під ідеологічним оглядом гумористичні оповідання, і карикавири, які оплюгавлювали „советську действительность”, а „советські люди” в показаннях „Перця” представлені в „іскаженом, уродливом виді”. Крім того в журналі не було гострої критики на воргов Советського Союзу. У висліді ЦК КП(б)У „звільнив” тов. Карнова з обов'язків редактора журналу „Перець” та назначив нову редакційну колегію з тов. Макіївчиком на чолі.

1648-1654 pp. Зредагували: М. Петровський і К. Гусидий.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Побратими — в службі Кремлеві

З напастей комуністичної пропаганди, зверненої проти Злучених Держав, найбільше вражає американців це, що комуністи і комунізуючі закидають американському урядові, що він спекулює на людській нужді й робить з голоду політику.

Подібний закид подибуємо теж і в редакційній статті п. н. „Голод і Політика“, поміщеній в ч. 23 ньюйорського „Громадського Голосу“, якого редактором є д-р Володимир Левицький. Стаття прикривається висловами Ля Гвардії, який критикує американський уряд за його становище проти продовжування міжнародної допомоги в дотеперішній формі УНРРА і не годиться на пропонування Ля Гвардією 400 мільоновий фонд, якого треба для дальшої допомоги знищенням війною краям. Ля Гвардія відомий з цього, що часто заганяється і говорить нісенітницю. Таких нісенітниць наплів він багато в звязку з скитальчою проблемою в Європі, бажаючи віддати скитальців якнайскорше в руки Советів чи їх сателітів. Тому і не диво, що надходять голоси з Європи, які просто проклинають Ля Гвардію. Уряд Злучених Держав не був і не є проти допомоги знищенням війною краям в Європі. Він хоче її тепер давати далі, але тим краям, що звернуться до нього за такою допомогою.

Таке становище не є ніякою політикою, а хто хоч трохи об'єктивний, той мусить признати, що це Совети, а ніхто інший мішають голод з політикою.

Хто ж розрекламував свого часу так широко советську пшеніцю, що то мала перша прийти з Советів до Марсильї в допомогу голодній Франції? Чи не Совети? І то не зважаючи на це, що перша допомога прийшла таки з Америки, а советська допомога була майже ніяка. А як було з допомогою УНРРА Югославії? Ця допомога була майже виключно чисто американська, але пропаганда Тіта представляла її як советську, з Москви, з Кремля. А як представляли довгий час американську допомогу в Україні? В склепах, в Україні, якщо взагалі було що на продаж, то все мало американську марку з Ленд-ліз, писали американські обсерватори, додаючи, що не зважаючи на це покупцям казали, що це з Москви, що це ніби допомога Кремля Україні. До цього слід би додати ще дорікання американців, що американську допомогу розділюється на советських територіях між самими партійцями, що вона служить

для закріплення тоталітарних режимів, а з другого боку постійні советські цькування, що Злучені Держави вживають грошей і допомоги для своїх імперіалістичних цілей і т. п.

Чи в таких обставинах можна тепер дивуватись, що Злучені Держави, бажаючи далі допомагати знищенням війною краям, хочуть, щоб бодай за їх жито ще їх не бито, та щоб їхня допомога ішла на ратунок дійсно бідних і нещасних, а не тільки для найвірніших слуг кремльської диктатури і большевицького терору?

Редактор Гром. Голосу, ховаючись за плечі Ля Гвардії, щоб вдарити американський уряд, знайшов собі у сталінським таборі вірного колегу в особі Юрія Пірінського, секретара комуністичного т. зв. Конгресу Американських Словян. Цей Пірінський тепер розписується, як американські політики хочуть вживати голоду в Східній Європі на те, щоб досягнути цілі американських монополістів, щоб не дати голодним допомоги з політичних цілей і таким чином підкупувати „проти-фашистські режими в словянських краях“, чи навіть, якщо це вдалось, поважувати їх. Така є політика Вашингтону, каже Пірінський, покликаючись на Ля Гвардію.

Левицький і Пірінський знають краще від Ля Гвардії, що коли мова про когось, що вживав голоду для політики, то тим винним є тільки — одинокий Кремль. Мільйони жертв, загинулих в Україні в 1932 і 1933 роках, від голоду, спричиненого Кремлем — Москвою з політичної пімсти і для здійснення політичних плянів, є, було й повинно завжди бути тим варварством, про яке не може ніколи ніяка гуманна людина забути, як не можна забути за звірства Гітлера. Та від Левицьких і компанії такого годі вимагати! Вони пишуть про „голод і політику“ — в Вашингтоні, а не в Кремлі. В Кремлі для них самі порядні, миролюбні й гуманні люди, та не так в Вашингтоні, де спекулюють і політують голодом, в тому і голодом в Україні.

Така є політична „мудрість“, яку пропагують Левицькі й Пірінські, Громадські Голоси та большевицькі Словянські Конгреси. Американські українці не мають з цею їхньою „мудрістю“ нічого спільного. Вони в цьому випадку не годяться з Ля Гвардією, бо він заняв помилкове становище. Якщо це зробив Ля Гвардія у добрій вірі, то він скорше чи пізніше добачить помилку. Ніколи не

добачать її однак ці, що є на службі Кремля, чи під його диктатом, явні чи закриті комуністи. Задивлені в Москву і Кремль Левицькі й Пірінські не виступають проти Кремля, а критикують Вашингтон, бо зайшли в сліпу большевицьку вулицю і, як виглядає, вже з неї не можуть чи не вміють вийти. Та коби тільки не втягали в цю вулицю ще й невинних людей, надсилаючи їм свої баламутні газети і меморандуми, чи стягаючи їх на віча чи на різні „словянські“, зібрання, що не є словянськими, а тільки большевицькими.

УБИТО 44 УКРАЇНСЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ.

УПС доносить з Перемишля, що в перемиській дієцезії досі вбито 44 греко-католицьких священників. Польська Армія Крайова складає вину за ті вбивства на незорганізовані польські банди і зоперечує погослови, будто би цих вбивств допустилось польське підпілля. Вбивств dokonano в жорстокий спосіб. Священника з Берчі топили в ведрі кімька разів, робили штучне віддихання і знов топили і так замучили на смерть. Між вбитими є такі священники: о. Петро Войтович, парох с. Негрибка-Пікуличі (повіт Перемишль), о. Гринишин, парох Тисової. В Малковичах замордовано дружину о. Дмитраша Пироха с. Іскані, о. Гука, засудив польський суд у Перемишлі на 5 років в'язниці. Взагалі є невідрадне положення українських греко-католицьких священників, що внаслідок воєнних подій, чи з інших причин, опинились у Польщі.

СЕМИНАР ДЛЯ ПОЧАТКУЮЧИХ ПОЕТІВ.

При Союзі радянських письменників України в Києві відкрито семінар для початкуючих поетів, в якому навчається 25 молодих поетів з Одеської, Дніпропетровської, Ворошиловградської та Чернігівської областей, з міста Києва та з військових частин. Ціллю семінара є „подати початкуючим поетам основи марксистсько-ленінської естетики, підняти поетичне майстерство молоді, розказати про творчі методи російських і українських класиків, познайомити з роботою українських поетів“. Заняттями в семінарі проводять: секретар СРП України І. Золотоверхий, проф. Д. Тамерченко, проф. А. Гозенпуд.

**ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL DIRECTOR
& EMBALMER**

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕПІ

NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
У випадку смутку в родині
кликте як в день так і вночі:

JOHN KOWALCHUK

79 Sussex Street
JERSEY CITY, 2, N. J.

Tel. BRyan 4-5131

письменники і літературні діячі В. Сосюра, М. Терещенко, Н. Ушаков, А. Білоус, Л. Новиченко, Ю. Кобилецький, Д. Косарик.

**ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.****МИРОН
ЛИТВІН
І СИН**

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКІ

Обслуга щира і чесна

801 Springfield Avenue

IRVINGTON, N. J.

Phone: ESsex 3-9090

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по ціні та
низькій як \$150.

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ЩАДІТЬ дещо
з вашого забезпечення.
Ми улажуємо прекрасні ЦІЛИЙ
ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смутку в родині кликте:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український

погребовий зарядчик

в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

— or —

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

86 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone Bielow 3-6762

ELIZABETH, N. J.

225 WEST JERSEY STREET

Phone: EL 2-3611

**ПЕТРО
ЯРЕМА**

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

(cor. E. 155 St.)

707 Prospect Avenue,

BRONX, N. Y.

Tel.: MEtrose 5-6577